

:ROČNÍK IV. ČÍSLO VII. MAREC 2005:

WANDELWASSE

:FAHZNÍH·SPOLOČENSTVÁ·TOLKIENA:

:HOLDSTOCK·SAPKOWSKI: CENA TOSKĘ:

Ave priatelia Athelasu!

To, čo vo vzduchu až doteraz viselo, konečne spadlo. Sneh sa roztopil a po kašovitej brečke ostali len sem a tam mokré fláky na chodníkoch. Vtáčence trilkujú, obloha sa zapĺňa ich tmavými siluetami. Zo zeme sa vystrkuju hlávky prvých kvetov. Srdecia doteraz naplnané len chladom a temnotou zimného obdobia sa konečne prebudili, vstrebávajú jas znovuzrodivšieho sa života.

Jar.

Athelas však stále spi. Kvetinka dávnych kráľov Númenoru ešte stále drieme v zamrzutej pôde. Chcela by sa prebudíť a rozvinúť svoje listy, ale sneh, držiaci jej výhonky stále v zemi, nie a nie sa roztopí.

Áno, drahí priatelia, pre nás Athelas je ešte stále zima. Iste poznáte ten pocit, keď sa treba zobudiť do chladivého rána, vstať z vyhriatej posteley a zabušení ako prestarnuté cibule brodiť sa v hlbokom snehu. Oči sa Vám poriadne rozlepia až niekedy na obed a deň je tak krátky, že jeho svetlo nestačí na dostatočné prekrytie mozgových závitov a Vy sa cítite ako zombíci.

Práve toto zombie-obdobie prežíva nás Athelas. Žije, áno, stále žije a bude žiť! Ale tak ako je pre batola ľažké stať na vlastných nohách, tak je ľažké pre Athelas fungovať z mesiaca na mesiac. Už sice nie je batolatom, ale prvé kroky sú stále neisté. Athelas potrebuje veľa papáta, potrebuje dozrievať, potrebuje Vás. Len Vy mu môžete pomôcť. Len vy ho môžete nakŕmiť svojimi postrehmi, bášnami, kresbami, poviedkami, referátmi a úvahami. Preto neleňte. Už nie je dôvod pre vyspávanie do dvanásťej. Je tu jar a ja verím, že s pomocou tej blahodárneho pôsobenia načerpáte energiu a inšpiráciu. Verím, že zobudíte Athelas zo zimného spánku a budete ho pravidelne polievať. Athelas je tu pre Vás a je tým, čo doň dáte.

S pozdravom Váš šéfredaktor
Matúš „Loki“ Hyžný

PLES UPÍROV

Čaro chladnej, mesačnej noci neskorého zimného večera dopĺňalo tiché sneženie. Tišický a tišický vločiek sa pomaly a majestátne spúšťali z nebeských výšin, aby dopĺňali rastúce kopy belostných plôch. „Večer ako stvorený pre niečo tajomné.“ zašeplala si sama pre seba krásna neznáma, pohodila kučeravou hrivou neposlušných hnedých vlasov a vykročila svojou cestou zanechávajúc l'ahké stopy v poprasku čerstvého snehu. Ticho noci pretáľ náhly výkrik, keď sa do hrdla krásky zaťal páč ostrých zubov. Dopadajúca kvapka príznačne červenej krvi ostro kontrastovala s okolím.

Naša neznáma zjavne netušila, ako bola blízko od pravdy. Tajomná postava s ostrým hrebeňom červeno-bielych vlasov sa doširoka usmiala a obližla horúcu krv z vycerených tesákov. Aj tak sa u Fingolfinu prejavuje eupória krátko po kŕmení.

Voskovo biela pokožka, kruhy pod mŕtvolne chladnými očami, ktoré si však ponechali prenikavý svit poznania. Nebol sám, keď vkočil do jedného z mnohých zasnežených pribytkov. Už neboli sám, keď vkočil medzi Rodných. Tiché postavy jemu podobných bytostí, uväznených medzi smrťou a prekliatom neživotom posedávali v družnej debate, chlipkajúc teplé nápoje jednoznačného pôvodu z čias pamäťajúcich starodávne časy.

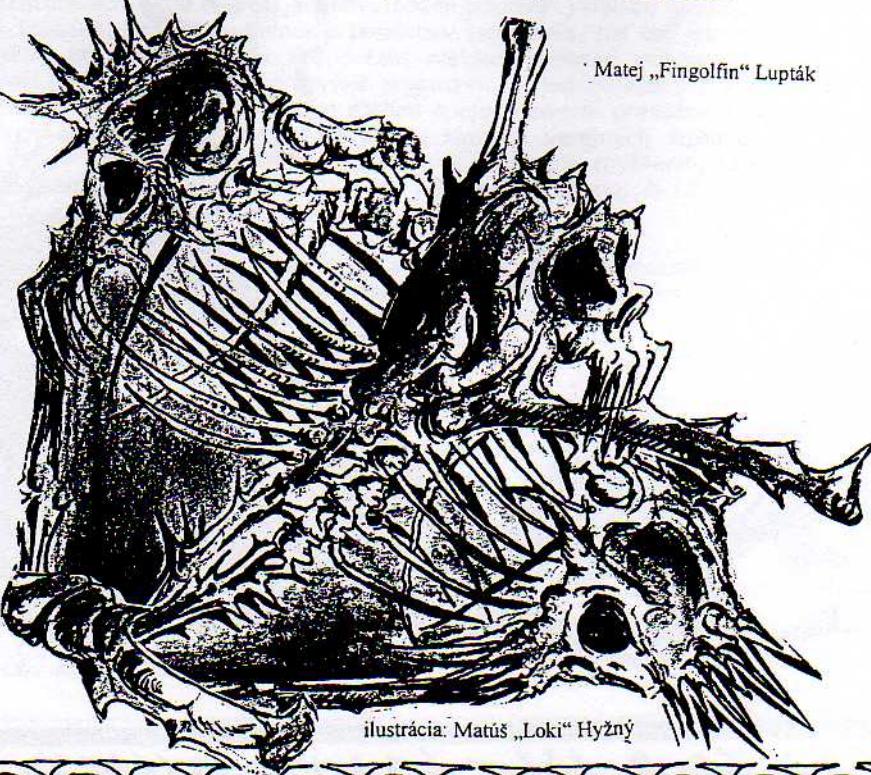
Preletel pohľadom po známych tváračach, tu venujúc úsmev, i zamyslený pohľad. Nazrel do tajomných očí v kúte sediacej Šedej eminencie Mornie, poznajúc, že taktiež prináleží do toho správneho klanu. Vycítil prítomnosť tajomného nosferatu menom G, zaoberajúceho sa prízračným maskovaním svojej mocnej l'avice. Po okolí posedávali ďalšie bytosti hodné pozornosti. Jednoznačne tak krásna a spanilá toreadorka Melian, so zmyselným tetovaním na últej šíji – už len Zahryznúť. Taktiež však rešpekt vzbudzujúci tremor Will po jej boku. Pestrá spoločnosť, len čo je pravda. Pomyšľel si Fingolfin, keď pohľadom pohľadom spočinul na nízkom ghúlovi Macovi a následne so zreteľne príjemnejším pohľadom na gangrelke Cranky.

Náhly rozruch nedával veľa priestoru na rozjímanie. Do miestnosti sa so všetkou pompéznosťou, strhujúc na seba pozornosť davu, vrútil mocný brujah Depres, zvierajúc príznačných 9 mm vo svojej pravici. Jeho sprievod užatával nemenej významne sa tváriaci Randir a taktiež Boromír, toreador s nádyhom tajomnosti.

Pozornosť davu po chvíli zakolísala a opäť sa rovnomerne rozdelila medzi prísediacich. Udivenie spôsobovala aj prítomnosť smrteľníkov Ramgad a Lokih, avšak určite to boli mocni svojho rodu, keď znášali prítomnosť bandy nemŕvych.

Hodiny čoskoro odbijali polnoc, noc sa previnula do nového dňa, započal Ples Upirov. Zabávajúci sa Rodní pomaly plnili rôzne časti domu, aby slávili výnimočný deň, keď padajú klanové bariéry. Kto nezažil, neuverí, no predsa sa stalo. Ale raz, raz znova nadíde čas, keď Páni noci požehnajú spomínanej skupinke a oni opäť stanú bok po boku.

Matej „Fingolfin“ Lupták

ilustrácia: Matúš „Loki“ Hyžný

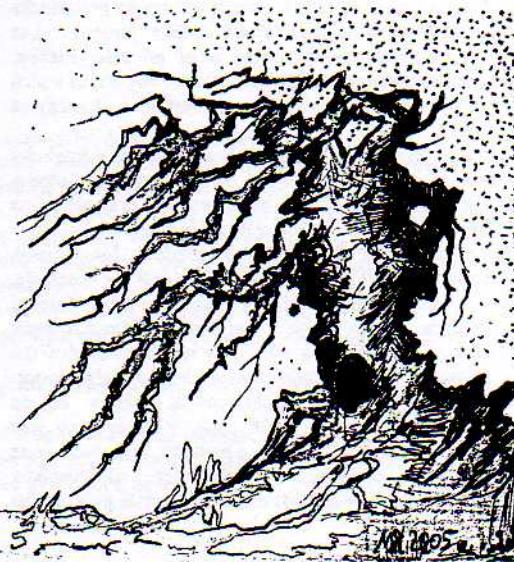
CIEĽ BOL DOSIAHNUTÝ...

Cieľ bol dosiahnutý!

Je devätnásťty február, tesne pred deviatou hodinou ráno. Do autobusu som nastúpil s batohom a mečom na chrbte a s obavami v srdeci: „Dôjde vôleb niekto? Ved' väčšina ST-čka šla na chatu a jediná osoba, ktorá mi zatiaľ dala niečo o sebe vedieť bola Erummelde – že jej to nevychádza a nepríde. Nuž čo... ak nikto nepríde aspoň sa povozím po meste.“ Takéto úvahy ma sprevádzali celou cestou na starú známu Patrónku. Tam ma však čakalo prekvapenie, aké by som od členov ST nikdy nečakal. Už pár minút pred desiatou (oficiálny čas stretnutia), keď som vystúpil z autobusu, na zastávke stála trojica známych postáv: Morgoth, Eruhoico a Nimrodel. Po mojom privítaní nastala krátka porada necitlivou hukom okolojdúcich motorových vozidiel. Jej výsledkom bolo rozhodnutie, že už aj tak nikto nepríde a teda nemusíme čakať ani tú obvyklú štvrt'hodinku. Vzápäť sme sa teda vydali na pochod na Železnú studienku. Hned' teraz môžem priznať, že podobných poriad sa v ten deň odohralo ešte niekoľko. Nasledujúca sa uskutočnila hned' za železničným mostom. „Pôjdeme po ceste, ktorú nám cestári a bratislavskí motoristi už stihli krásne vychistiť, alebo to riskneme a overíme si či sú turistické chodníky už prešťapané?“ Rozhodli sme sa pre dobrodružnejšiu variantu a vykročili sme v ústrety snehom zaviatym svahom. Na moje prekvapenie bol turistický chodník krásne vychodený a „vybežkovany“ – skrátka, oproti tomu čo som očakával, hotová diaľnica. Takyto stav však nevydržal dlho. Po chvíli sa chodník zmenil na vyjazdené koľaje auta a trochu sa odchýlil od turistickej značky. Keďže snehu bolo všade naokoľo dobrých dvadsať-tridsať centimetrov nechcelo sa nám chodníček opustiť. Akonáhle sa však z chodníku odpojili stopy smerom, ktorým sa uberala aj značka, odbočili sme aj my. Ako sa zanedlho ukázalo, neboli to práve najlepší nápad. Stopy totiž očividne zanechal nejaký turista alebo lesník (ehm.. hraničiar?), ktorý sa v týchto lesoch vyznal a nepotreboval sa držať značky. Jednoducho povedané, šli sme sice zhruba správnym smerom, ale stále takého pol kilometra vedľa značky. Ako som už spominal, snehu naokoľo bolo stále dosť a nikto z nás nemal odvahu navrhnuť aby sme opustili túto ako-tak schodnú stopu a vydali sa hľadat značku. O necelú polhodinu som sa začal obávať, že stopa náhle skončí lebo jej autor sa rozholol, že má výletu dosť a vrátil sa tou istou cestou nazad. Nestalo sa a my sme narazili na stopu lyží. Na Morgothov návrh sme si tam chvíľu oddychli a preskúmali obsah našich termosiek. Vzápäť sme sa vydali stopou lyží smerom, kde som predpokladal turistickú značku. Za chvíľu sme narazili na povedomé miesta. (Kedysi vlni sa tam odohrala prvá časť Lokoho stávky s Numen, že kto koho uniesie.) Tam mi nálada jednoznačne stúpla a začal som si popiskovať Imperiálny pochod. Vedel som že značka je blízko. A naozaj! Hned' za najbližšou zákrutou sme narazili najprv na snehuliaka a vzápäť na cestu do Lamača (aj s autom) a na tabuľku s turistickými značkami. Polhodinovú cestu sme obišli za hodinu ... čo mi to pripomina...? „Shortcut to mushrooms!“ Potešení týmto zistením a Nimrodeliným ubezpečením, že určite sme vozidlá mestských lesov (ostatné mali vjazd zakázaný...), sme sa konečne vydali po červenej značke smerom do Mariánsky. Až po Kačin bol nás pochod pohodlný a bezproblémový – po ceste už očividne prešlo niekoľko áut a stihlo ujazdiť sneh. Zastavili sme sa len dvakrát. Prvýkrát sme obdivovali niekoľko osamelých stromov, ktoré sme vzápäť premenovali na Orthank, Minas Tirith a Minas Morgul (Barad-dur nebolo vidieť, asi bola schovaná za pásom iných stromov... teda za horami). Druhý raz sme zastavili, aby sme si pripomneli, že sa nachádzame na najvzdialenejšom mieste, na ktoré sme sa zatiaľ pri predošlých pokusoch dosiahnuť Mariánsku dostali. Povzdychli sme (presne ako Sam) a pravou nohou vykročili na ďalej na cestu. Tesne pred Kačinom sme ešte museli zapadnúť po kolená do snehu pri ceste aby sme sa vyhli červenému terénemu autu s Manhattanskou poznávacou značkou. Asi sme sa šoférovi páčili, lebo v priebehu nasledujúcej hodiny sme mu spod kolies uskakovali ešte dvakrát. Hned' za Kačinom sme museli opustiť pohodlnú asfaltovú cestu a vydáť sa za značkou po chodníku vytvorenom neznámymi bežármami. Češť ich pamiatke! Aj tak sme sice boli už za chvíľu mokri až po kolená, ale keby sme si mali cestu razíť sami...

neviem, neviem ako by to bolo dopadlo. Na najbližšom rázcestí sme opäť vyberali termosky a tentokrát došlo aj na zásoby jedla ukryté v hlbinách batohov. (Morgothove Snehulky sa už dávnejšie minuli.) Oddych nám padol vhod, a tak sme sa do boja so snehom pustili s novou silou. Nádej nám vlievala aj skutočnosť, že odkedy sme našli turistickú značku, dodržiavali sme aj oficiálne časy uvádzané na každom rázcestí. To posledné hovorilo, že už sme za polovicou trasy. Cesta ubiehala pomaly, ale isto. Všetci sme obdivovali zasneženú okolitu prírodu a svorne nadávali na našu zábrudlivosť, čo sa fotoaparátom týkalo. Ostatné rozhovory viazli, vďaka dvadsaťtisícmetrovemu snehu, ktorým sme sa museli neustále brodiť, nikto nemal sily ešte aj na vedenie zmyslupnej konverzácie. Cesta neustále ubiehala a zrazu sme stáli na poslednom lesnom rázcestí. Nastala predposledná porada. Otázka bola jediná: „Ideme do Mariánsky po tej ceste, kde okrem stopy lyží je len kopa snehu, alebo radšej rovno do Záhorskej Bystrice po tej aspoň trochu vyššejpanej cestičke?“ Očividne sme už všetci boli natol'ko mokri, že nám už žiadaj d'ľši sneh nevadil – zvíťazil pôvodný plán, Mariánska. Počas nasledujúcej polhodiny sme všetci dokonale pochopili, prečo to cez Caradhras nešlo. Brodenie sa snehom bolo celkom príjemné len prvých päť metrov. Potom jednoznačne prevládli nedostatky tohto spôsobu pohybu – pod snehom nevidno konáre a iné hrbole, takže chôdzia celej výpravy miestami pripomínala chôdzu cestujúcich po palube ich lode uprostred búrky. Dobré sily nás však neopustili ani tu, a tak sa nikomu nepošťastilo vyváľať v závejoch čihačujúcich okolo chodníka. A to ani na takom nádherne strmom kopci tesne pred koncom nášho putovania. Teda okrem Nimrodel. Ale ju neuniesli nohy až medzi záhradkami na začiatku Mariánsky a tak dosadila len na chodník, v tých miestach pokrytý vrstvou „ujazdeného a zladovateného snehu“. A to sa už neráhalo. Zanedlho sme si už boli isti, že sme v civilizácii – na obzore sa zjavil cintorín. Venovali sme teda tichú spomienku nášmu neprítomnému nekromantovi a pokračovali sme v ceste. Hned' za cintorinom sa odohrala posledná z poriad toho dňa. Vzhľadom na mokro v našich topánkach sice bolo asi rozumnejšie bežať rovno na autobus, ale počáru kofoly v tunajšej krčme sme jednoducho nedokázali odolať. S určitou útosťou som si musel povzdychnúť, že kapitalizmus predsa len postupuje – ani tu už nestojí deci kofoly dve koruny. Po polhodine, strávenej stále čiastočne zmrznutým rozhovorom, sme sa konečne odhodlali vyjsť von a vydáť sa na posledný úsek cesty. Museli sme sa totiž ešte dostať do oblasti, kam jazdi aj MHD. Cesta bola nádherne odhrnutá, očividne tade chodieva pravidelné značné časť obyvateľstva Mariánsky. O polhodinu neskôr sme už sedeli v autobuse kdesi pod mostom Lafranconi a užívali si posledný div výletu – nákladné autá odvážajúce sneh z centra mesta kamsi do neznáma. (Ktohovie prečo... že?). Jednoznačne sme sa teda opäť dostali do „civilizovaného“ sveta pozbaveného všetkej fantastiky. Aká škoda...

Ján „Eruantalón“ Bakos

ilustrácia: Matúš „Loki“ Hyžný

ROBERT HOLDSTOCK – ARCHITEKT TAJOMNÉHO LESA

„Vezmi si ten uzlík snov, keď musíš.
Ovinú ťa, len čo šnúrku rozviažeš.“

(W. B. Yeats: Fergus a Druid)

Robert Holdstock je dnes pomerne zvučne znájúce meno na poli svetovej fantastiky. Patri britskému spisovateľovi, ktorý má za seba bezmála štyri desiatky románov a množstvo kratších próz. Jeho diela boli dosiaľ vydané v 12 – tich krajinách sveta. Autor je držiteľom viacerých prestížnych cien vrátane World Fantasy Award.

Robert Paul Holdstock sa narodil v roku 1948. Svoje detstvo prežil u otcových rodičov na vidieku v Kente. Tu bol dychtivým poslucháčom strašidelných príbehov, ktoré mu rozprával jeho starý otec. Ako sám hovorí, miloval pocit strachu, ktorý v ňom vzbudzoval dedkové historiky. A to bol zároveň aj jeden z impulzov, ktoré mladého Holdstocka priviedli k písaniu. Stalo sa tak v jeho dvanásťich rokoch.

Po tom, ako získal doktorát na londýnskej škole hygieny a tropického lekárstva, dostal miesto vo výskume. Netrvalo však dlho a dal sa na dráhu spisovateľa na voľnej nohe.

Prvá poviedka mu vyšla v roku 1968 v časopise New Wave pod názvom *Pauper's Plot* (Chudákovo spiknutie). Neskôr začal písat pod viacerými pseudonymami (Ken Blake, Robert Black, Chris Carlsen, Steven Eisler, Robert Faulcon a Richard Kirk). Išlo zväčša o pomerne lacné horory, sword and sorcery a prepisy filmov. Okrem toho však publikoval aj ambiciozne romány pod vlastným menom, ktoré sa príliš veľkého uznania nedočkali.

V roku 1977 vychádza román *Earthwind* (Vietor Zeme), na ktorého adresu v tom čase píše jeden recenzent prorokovanie: „...po tomto spisovateľovi budú nič neostane, alebo sa stane veľkým. Nič medzi tým u Holdstocka nepripadá do úvahy.“ Pomene dlhý čas sa zdalo, že sa slová veštby naplnia v prospech prvej varianty. Avšak v roku 1984 sa dostáva na pulty kníhkupectiev román *Mythago Wood* (Les mytág, česky vyd. Polaris 1994), ktorý v tom istom roku prináša autorovi úspech v podobe ocenenia World Fantasy Award a o dva roky neskôr aj British Science Fiction Award.

Každá ďalšia Holdstockova kniha sa dočkala pochváli zo strany kritikov i čitateľskej verejnosti. Príbehy z Ryhopského lesa mytág sa zaradili k úspešným fantasy cyklom, lebo ako Michael Moorcock napísal na adresu R. Holdstocka: „Žiadny iný autor nepodchytí tak úspešne mágiu divokého lesa.“

„Čas minulý a budúci čas
pripravia len málo vedomia.“

(T. S. Eliot)

V Holdstockových knihách budete darmo hľadať rozprávkové kráľovstvá, drakov sediacich na ukoristených pokladoch či armády orkov plieniaci bezbranné osady. Čaká na vás les. A to les krutejší než ohne balrogov a skutočnejší než jazva po operácii slepého čreva. Les strašidelnnejší než nočná prechádzka cintorínom a tajomnejší než staroveké hrobky faraónov. Les prvotný. Les, ktorého zvyšky možno nájsť po celej Európe. Tieto kúsky zalesnenej zeme však stačia na to, aby ste sa v nich dokonale stratili v šialenom vire času a priestoru a už nikdy sa nevrátili späť...

Les na okraji Ryhopského panstva v Herefordshire v Anglicku je pozostatkom pôvodného pralesa, ktorý sa po poslednom zaľadení pred viac ako 10 000 rokmi rozprestieral nielen na Britských ostrovoch, ale ovládal aj väčšinu Európy.

Ryhopský les je tajomný vo viacerých ohľadoch. Ide o fliačik zeme s priemerom niekol'kych mil'. Ale ak sa doň raz dostanete, pojmy čas a priestor stravia svoj klasický význam a čím ďalej sa v lese pohybujete, tým je les väčší a aj plynutie času v rôznych jeho častiach je iné. Môže sa stať, že v lese strávite dva dni a vonku, mimo jeho vplyv, zatiaľ uplynul hoci aj celý mesiac. Tak ako čas, je v lese mytág pokrivený aj priestor. To, čo v bežnom svete funguje ako sever a juh, v Ryhopskom lese platiť nemusí. Les sa neustále mení a pretvára. Prispôsobuje sa mysiam svojich obyvateľov i náhodných návštěvníkov a súčasne im brutálnym spôsobom ich vlastné myšle prekrúca na svoj obraz.

Pri vytváraní lesa mytág bol Robert Holdstock do značnej miery ovplyvnený myšlienkami švajčiarskeho psychoanalyтика C. G. Junga: „Carla Junga som čítal v sedemdesiatych rokoch, väčšina z toho je dnes už zabudnutá. Fascinovali ma jeho myšlienky týkajúce sa symbolov, tieňov a samozrejme archetypov, aj keď pri Lese mytág som si neuviedomoval, že písem o archetypoch. Pritiahnuje ma Jungova predstava kolektívneho nevedomia. Cítim, že sa jedná o štruktúru myšle, ktorá čaká na svoje objavenie.“

Aký má súvis Carl Gustav Jung s Ryhopským lesom pána Holdstocka?

Okrem toho, že si les vytvára svoju vlastnú časopriestorovú realitu, má ešte jednu veľmi významnú vlastnosť. Dokáže tvoriť tzv. mytág. Slovo pochádza zo spojenia „mýtické imágo“ a nejde o nič iné, než o zhmotnenie archetypov, ktoré si les vyťahuje z podvedomia ľudu. To, čo každý z nás nosí zahrabané kdesi hlboko vo svojej mysli, práve tomu dokáže Ryhopský les vdýchnut' život. A keďže les existuje už 10 000 rokov, zablúdilo doň veľké množstvo ľudu z rôznych časových období i priestorových rovin. V lese tak môžete stretnúť zhmotnené archetypy všetkých možných európskych mytov a legend, avšak aj produkty svojich vlastných nočných môr. Mytág majú lesnú podstatu. Nie sú teda z mása a kostí, ale z blata, dreva a listia. Majú však dušu. Tú im zapožičia samotný les spolu s netušenými schopnosťami.

„Medzi myšlienku a skutočnosť,
medzi pohyb a skutok padá tieň.
Lebo Tvoje je kráľovstvo.“

(T. S. Eliot: Prázdný muž)

Holdstock navštievia svoj les už bezmála 14 rokov. Venoval mu štyri romány, jednu novelu a viaceru poviedok nepriamo rozvíjajúcich motívy použité v príbehoch z Ryhopského lesa. Deje sa odohrávajú v štyridsiatych, päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia. Hlavnými postavami sú ľudia, ktorých nejakým spôsobom les mytág „dostať“. Spôsobu ide o zvedavosť, ktorá láka amatérskych výskumníkov do tajomného lesa. Časom si však les berie krutú daň. Nie každý sa z lesa dokáže dostať von. Nie každý je schopný v drsnom lesnom svete prežiť.

Tým, že autor umiestnil svoje príbehy do súčasného sveta a prehrabuje sa v mýtoch (a teda aj myslach) našich vlastných predkov, nadobúda cyklus o Ryhopskom lese punc reálnosti. Navyše, ako trefne označuje prekladateľ Holdstocka do češtiny Petr Kotrle: „Zdanie reality posilňuje fakt, že sa niektorí hrdinovia pokúšajú les vedecky skúmať, čo hrdinovia sword and sorcery zásadne nerobia.“

Napriek tomu, že už vyšlo viacero pokračovaní pôvodnej knihy *Mythago Wood*, a mohlo by sa zdať, že sa autor bude nehorázne opakovávať, Holdstock zakaždým dokáže prekvapíť niečim úplne novým. Kým prvé príbehy sú len akýmisi „výletíkmi do lesa“, neskôr už ide skutočne o život a hlavné postavy musia neraz čeliť fyzickému i psychickému nebezpečiu, ktoré mnohokrát prekonáva hranice možností ich bezproblémového zvládnutia.

Holdstockove knihy majú podmanivé čaro aj napriek faktu, že sa nečítajú ľahko. Častokrát sa čitatel musí prelúkovať pasážami, ktoré nadobúdajú zmysel až o niekoľko desiatok strán ďalej. Autor sa navyše po Jungovom vzore vyžíva v symboloch a znameniaciach, ktorých význam si neraz musí čitatel vyložiť sám. Aj napriek svojej pomernej náročnosti si cyklus o lese mytág našiel mnohých príazníkov a rozhodne patrí medzi to najlepšie, čo v susedných Čechách na poli fantastiky vyšlo. Úspešnosť Holdstockovho cyklu možno tkvieť v harmonickom spojení fantasie a science – fiction vo vysoko originálnej mozaike príbehov, akú dovtedy svetová fantastika nepoznala. Osobne mi k Holdstockovým dielam pasuje výraz „lesná fantastika“. A možno to nie je ani to, ani ono. Možno je to, ako napsala Pauline Morgan, zhmotnený mýtus, mytág vytvorené nie z hliny a listia, ale zo slov.

Matúš „Loki“ Hyžný

Andrzej Sapkowski – Paní Jezera

ANDRZEJ SAPKOWSKI

Pani jezera

PAJÁ ČÄST
SÄGY
O ZAKLINAČI

DRUHÉ VYDÁNÍ NEJPOPULÄRNÉJÍ FANTASY

Niekto tvrdia, že niektorý diel je najlepší. No lepšie by bolo povedať, že nie jeden diel je najlepší, ale celá táto sága. Pretože celé je to vlastne jeden príbeh ktorý, rovnako ako Pán Prsteňov, by nemal zmysel, keby niektorý diel chýbal. A Paní Jezera je tohto príbehu záverom. Koncom všetkých dejových línií ktoré sme mohli sledovať počas čítania tejto ságy. Všetky hlavné dejové línie sa spoja do jedného konca, ktorý ukončí celý príbeh. No dáva budúcnosť aj ďalším príbehom. Je tu niekoľko skvelých pasáží, ako napríklad perfektne opísaná bitka s Nilgaardom ktorá zaberá skoro polovicu knihy a Sapkowski tu opisuje celkový príbeh bitky a rovnako aj osudy niektorých jednotlivcov. Vo vojne sa vyplní aj Cirina veštba týkajúca sa zaklínača Coena. Kniha ako celok je skrátka bravúrna. Neviem čo viac by som už napísal, túto knihu a celú ságú jednoducho musíte čítať a žiadna recenzia vám to nevynahradí.

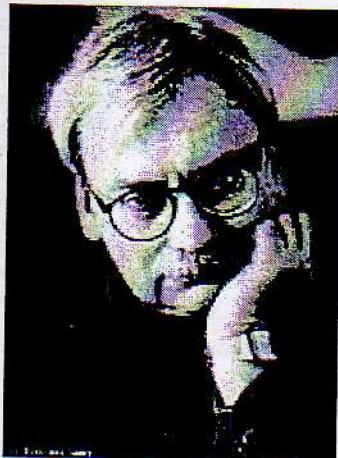
Všechno tady už někdy bylo, všechno sa už někdy událo. A všechno už bylo někdy popsáno.

*All we see or seem
Is but a dream within a dream.*

(Edgar Allan Poe)

Michal „Shade“ Grečner

Andrzej Sapkowski

Tento nekorunovaný kráľ poľskej fantasy sa narodil 21.6. roku pána 1948 v meste Lódź. Vyštudoval vysokú školu so zamieraním na ekonomiku. Pôvodne pracoval v oblasti zahraničného obchodu. Je ženatý a hovorí niekoľkými svetovými jazykmi. Zaraduje sa medzi najpopulárnejších fantasy spisovateľov u nás, v Česku, Rusku a v podstate celé východnej Európe.

Do literatúry vstúpil roku 1986, keď v poľskom časopise publikoval poviedku *Zaklínač*, ktorá odštartovala jeho úspešnú kariéru.

V roku 1988 sa stal najobľúbenejším poľským fantasmagoričkám časopisu *Fantastyka*. Neskôr publikoval zberky poviedok o Geraltovi (1990-*Zaklínač*, 1992-*Meč osudu*, 1995-*Posledné želanie*). Bielovlasý zaklínač si získal srdcia mnohých čitateľov a čitateliek. Práve preto sa Andrzej rozhodol napiisať päťdielnú ságę (*Krv elfov*, *Čas pohŕdania*, *Krst ohňom*, *Veža lastovičky* a *Pani jazera*), v ktorej využíval Geraltovo možnosti na maximum a potom príbeh ukončil.

V roku 1996 boli jeho príbehy preložené do nemčiny. Podľa knihy bol dokonca natočený seriál a film (nemecko-francúzsko-poľská produkcia), ktorý však nedosahoval kvalitu knihy. Aj keď spríjemnenie to bolo veselé (u nás ste mali možnosť seriál vidieť na ČT2).

Momentálne sa na námet Zaklínača vyrába počítačová hra (The Witcher), ktorá je akčné RPG so zamieraním hlavne na boj a zabijanie príšier. Podľa tvorcov by mala hra mať aj zaujímavý a neobvykly príbeh s viacerými koncami.

Sapkowskému však Geraltova popularita liezla na nervy, tak sa rozhodol spinieť si sen a napísal historický román z obdobia husitských vojen – *Narrenturm* (*Veža blážnov*, slovensky vydavateľstvo Slovart, 2003), čo je prvý diel z plánovanej trilógie.

Získané ceny: Ceny Akadémie science fiction, fantasy a horroru: 1995 *Krv elfov*, 1996 *Čas pohŕdania*, 1998 *Veža lastovičky*

Ceny Ikaros časopisu Ikarie: 1993 *Zaklínač*, 1994 *Meč osudu*, 1996 *Krv elfov*.

Cena čs. fandomu LUDVÍK: 1993 *Zaklínač*.

Michal „Randir“ Šebeň

TOLKIEN A JA

Vždy tam bol...

Uložený na prostrednej poličke v knižnici oproti schodom.

Obklopený rôznofarebnými obálkami kníh s názvami, ktoré nútia človeka rozmýšľať, čo sa za nimi skrýva.

Čo sa skrýva za tým troma knihami so zvláštnymi menami? Aký Pán prsteňov? Môže niekto vládnúť prsteňom? Tým kovovým vecíkám, čo sa v mojej mysli spájali iba s postaršími dámami obvešanými šperkami prípadne mužmi so zlatým chrupom?...

Predstavovala som si majestátneho kráľa so žiarivým úsmievom na perách, rukou plnou prsteňov, ktorý vládne všetkým tým márnootratníkom vlastniacich prstene. Keď som sa očami presunula na podtitul "Spoločenstvo prsteňa", v myсли mi vyvstal obraz guľatého stola s prsteňmi naoko, v duchu som sa usmiala. Ved' kto by dal knihe taký zvláštny názov? Avšak moja rodená zvedavosť ma nutila občas nahliadnuť, čo sa za ním skrýva. Nenašla som ale nič, čo by mi túto moju malú záhadu objasnilo...

Postupom času som si našla svoju cestičku ku Hobitovi, dielu, ktoré sice pre mňa vtedy nepôsobilo tak seriózne ako Pán prsteňov, ale tiež slúbovalo zaujímavé čítanie. Hobit mi dal možnosť nahliadnuť do sveta predtým pre mňa nepoznaného, sveta plného vecí, ktoré mi v tom mojom maličkom, detskom tak trocha chýbali...

Po čase som usúdila, že nastal čas aby som sa pustila do niečoho odvážnejšieho, vyžadujúceho veľa úsilia a snahy. Jednoducho výzva, ktorá sa nedá odmietnuť a tak som sa pustila do Pána prsteňov.

Hovorí sa, že každá kniha človeka ovplyvní. Možno keby som vtedy (keď som mala ešte iba jedenásť...) nesiahla po tejto knihe a úplne sa neponorila do sveta fantasy, nebola by som tým, čím som. Človekom, ktorý keď začuje slovíčka magia, drak, meče, zasvätenia mu očká a na tvári sa objavi široký úsmev. Ktorý cez hodiny v škole zasnene hľadí z okna a rozmýšľa, že ten havran, čo sedí na pouličnej lampe, sa nezdá byť tým, čím je...)

Každopádne, už sa stalo a som rada...

Natália „Númen“ Trejbalová

BOJ

Hmla.

Dážď a všadeprítomný smútok.

Hučanie rohov, nárek žien, stony ranených. Nenapodobiteľná atmosféra vopred prehraného boja. Každý vo svojich myšlienkach sa zmieruje so smrťou, vedia, že už prichádza. Vies to aj ona. Stojí na vrcholku skaly a pozoruje nepriateľské dianie pod sebou. Uvoľnená a vzpriamená. Ruku položenú na rukoväti meča, blažený výraz v tvári. Vietor rozfukuje krátke havranie vlasy, plášť plieska po stehnach. Žiadna zbroj, ani helma či luk. Len meč rozsievajúci smrť.

Tajomný úsvit vŕta nový deň. Prichádza spolu s kŕdľom vrán a supov. Už čakajú na hostinu. Už čakajú na stovky mŕtvych i tých, čo sa nevládzu brániť nenásytným mrchožrútom. To všetko videla pred sebou, tak jasne ako včera i deň predtým. Hmla sa rozostupuje. Majestátne, akoby čakala len na východ slnka. Ešte posledný pohľad na vrcholky milovaných hôr, posledný nádych čerstvého vzduchu, bez výkrikov bolesti, bez pachu smrti.

Zostúpila k zvyškom svojej kedy si neporaziteľnej armády. Časy sa menia. S pohľadom plným odhodlania pozrela do očí všetkým svojim vojakom. Nebol v nich strach a to dodalo odvahu všetkym. Tichá súdržnosť, vernosť.

Zhodila z plieč svoj plášť a podala ho chlapcovi s kučerami hovoriac „Nech dnes skončíme akokoľvek, nikdy nezabudni na svojich, nikdy nezabudni na tých čo bránili svet pred krutosťou a zánikom. Skaza príde, ale nie dnes!“

S úsmievom prijala rukavice a kráčala na malý kopček. Odtiaľ začne koniec jednej éry nekonečnosti. Skon nesmrteľnosti. Ale začiatok inej, lepšej večnosti. S týmto vytasila meč. Trblietal sa v lúčoch vychádzajúceho slnka. Muži sa už postavili na svoje miesta. Posledný krát sa pozreli na svojich priateľov, ženy, deti, na svoju kráľovnú, neohrozené stojacu na kopčeku a čakajúcu na koniec.

Zodvihla ruku. Povel k absolútnej tichosti. Nik sa neodvážil ani dýchať. Hmla ešte panovala natoľko, že nevideli prichádzajúce nepriateľské vojská, ale šelest vetra panej napovedal o pohybe protivníka. Pokynula rukou a muži sa dali do pochodu. Ticho, nelhučne. Svojim rysím zrakom prenasledovali ozbrojencov. Elfovia nemali na sebe nič, čo by im bránilo v pohybe.

A tak sa vynárali z hmy ako duchovia, ktorími už aj tak boli. Aj ona sa pridala k bojom. Získa z kopca. Povetrim sa niesli len tiché stony zasiahanutých. Z mliečnej bieloby sa vyrútila s mečom pripraveným zabijať. Švíh. Výkrik a útek. Všade strieka krv. Všetko je červené. Už dosť, koniec! Ničota sa blíži! Všetko je červené, vrany krájkajú, slnko, meče svišťia. Skaza, to všetko sa zlínie do jednej melódie boja.

V tom sa hmla celkom zodvihne. Už ich opustil aj posledný spojenec. Teraz stojia tvárou v tvár stonásobnej presile. Utočia! Des a strach! Meče rincia. Krv zradcov sa mieša s tou ich. Vidi ako jej priatelia umierajú. Elfovia padajú, vrany hodujú. Je koniec. Koniec sa blíži.

Vtom, v jednom malom nestrázenom okamihu ju niekto prebodol. Bolestivo stiahla tvár. Klakla si. Krv špini košeľu, jej krv. No bolest poľavuje. Musím to dotiahnuť do konca, nezomriem ako otrok ale ako hrdá, slobodná pani svojho národa.

Sťažka sa postavila. Zodvihla svoj meč. Rozbeh, švíh, zásah. Aj napriek nepriaznivým šťasteným na bojisku umiera stále viac sokov. Povzbudení silou a vytrvalosťou svojej panej sa i iní stavajú na odpór so zranením. Bežia za ňou, tu, zabijajú. Nevadí im, že telá krvácajú, že ich rán je každým krokom viac. Nasledujú svoju pani. Koľko toho vydrží mysel', a koľko tela? Sila vôle ich ženie vpred, a ona, bez jediného neporaneného miestečka sa rúti v ústrety smrti.

Milosrdensť, láska, život smiech, nič nezostáva zabudnuté. Všetky pocity sa vliali do jedného. Hnev, bolesť. Slzy sa kotúľajú, miešajú s krvou. Niekoje zaboril meč do brucha, ale ona nič. Zotla mu hlavu a bežala ďalej. Sila myšlienok a spomienok. Ďalšia rana. Krv striecka na všetky strany, ale

nik si ju nevšíma. Je to len ďalší, nezabudnuteľný pojem bitiek.

Ale už to citia. Všetko sa stráca. Uniká zo žil. Posledný úder a padá k zemi. Kl'ačí v kaluži vlastnej krvi.

Namáhavo dýcha, už ju vidí! Naťahuje k nej ruky, celá v čiernom a za ňou stojí on, jej milovaný. Všetci jej priatelia, jej ľud. Bojovníci ju volajú k sebe. Pohľad zastrený slzami, ale blažený úsmev. Ruku s mečom nespustí, posledná rana a môže sa s nimi stretnúť.

Okolo stojia jej priatelia. Už čakajú, ale ona všetkých predbehne. Posledný pohľad na telá spolu bojovníkov, s ktorími sa onedľho stretne. Posledný pohľad na vrany, na svojich vrahov.

Slzy maľujú tenké čiary do usúľanej tváre. Obrátila meč proti sebe. Už nerná dosť sil. Oprela sa doň celou svojou váhou. Smrť sa usmievá a podáva ruku. Zvíťazila! Dopadla na zem, z chrba trčiac zakrvavený meč oznamuje koniec.

Ale jej duša odchádza tam, kde ju všetci uvítajú. Tam kde bude šťastná, kde sa stretne s celým svojím národom. Predsa len zvíťazila. Porazila aj vrany. Jej tela sa nedotkli. Porazila nesmrteľnosť, jej meč nikdy neprestal bažiť po krvi. A nikdy neboli smaďaný. Elfovia nezabudli na svoju kráľovnú. Aj keď sa už blíži ich definitívna porážka, ich duch neopustí svet...

Atalante

ilustrácia: Eva „Eowyn“ Obertová

KRAJOVÝ KALENDÁR alebo AKO ZAZNAMENÁVALI ČAS HOBITI

V tomto čísle vám prinášame ďalšiu časť reformovaného krajového kalendára. Dozviete sa niečo o spoločnej kultúre hobitov a ľudí a taktiež nazrieme do záklisia vzniku hobitských mien a ich najväčších inšpirácií.

KULTÚRA HOBITOVOV – KULTÚRA ĽUDÍ

Je celkom očividné, že hobiti sú našimi príbuznými. Sú nám oveľa bližší než elfovia, ba dokonca bližší než trpasliči. Oddávna hovorili jazykom ľudí, pravda prispôsobeným, a malí radi i neradi napospol rovnaké veci ako ľudia. No akého druhu je presne naše príbuzenstvo, to sa už nedá zistíť. Niečo nám však môžu povedať ich mená. Reformovaný Krajový kalendár nám sice nehovorí nič o spoločnom pôvode ľudí a hobitov, naznačuje však, že pravdepodobne došlo (v neskorších dobách Štvrtého veku) k bližšiem kontaktom medzi ľud'mi a hobitmi, a to možno až do takej miery, že sa oba národy premiešali, čím hobiti vlastne, splynuli aspoň s časťou ľudského rodu. Niektoré zvyky sa stali všeobecnými pre oboju národu, nie každaj obyčaj však mala pôvod v ľudskej kultúre. Naopak, práve mnohé hobitské zvyky sa stali natol'ko oblúbenými medzi ľud'mi, až sa rozšírili a dnes hovorime o čisto našich zvyklostiach, i keď märne nevedomky na myсли v podstate zabudnuté dedičstvo hobitov. Tak sa stali zaužíványmi nielen oslavy menín, ale aj niektoré klasické hobitské mená či dedičné rodové mená, dnes tak typické pre našu spoločnosť.

V čase Vojny o Prsteň, teda na konci Tretieho slnčného veku, boli hobitské mená v Kraji a v Hôrke zvláštnosťou. Najmä vďaka obyčaji, ktorá vznikla v priebehu stáročí a to dávať dedičné rodové mená. Tento zvyk bol v tej dobe vlastný len hobitom a ľud'om, ktorí boli s nimi v blízkom kontakte, napr. obyvateľom Hôrky. Kráľovstvá Gondoru či Rohanu rodové mená nepoužívali, až omnoho neskôr sa stala tradícia priezvisk rozšírenou.

Hobitské priezviská mali očividný význam, boli totiž pováčsine odvodené od žartovných prezývok, miestnych men a podobne. Pribuzný rys pozorujeme aj v súčasnej ľudskej spoločnosti, a to ani nie preto, že by vznikli dve podobné jazykové kultúry nezávisle na sebe, ale práve preto, že kultúra hobitov bola jedným z pilierov kultúry, ktorá predchádzala tej našej, a z ktorej sa tá súčasná vyvinula.

MENÁ HOBITOVOV

Na začiatok je potrebné poznamenať, že mená v reformovanom Krajovom kalendári, uverejňovanom v našom Athelase, sú, samozrejme, prekladmi pôvodných hobitských mien. V hobitských menách bolo totiž „a“ mužské zakončenie a „o“ a „e“ zakončenie ženské. Na ukážku môžeme uviesť mená Tomba, Tolma, Matta, ktoré sú pôvodnými mužskými hobitskými menami. Ich ekvivalentom sú krátke mená Tom, Tol, Matt, ktoré boli bežnými skratkami. Taktiež napr. Sam a Ham sa v skutočnosti volali Ban a Ran. Išlo o skratky men Banazir a Ranugad, ktoré majú po preklade podobu Samved (Samwise) a Mukšikula (Hamfast).

Čo sa týka samotných mien hobitov, veľa z nich má pôvod v názvoch rastlín. Malým hobitkám zvyčajne dávali mená kvetín, čo sa stalo rozšíreným zvykom najmä po Vojne o Prsteň. Rastlinné mená sa stali mimoriadne oblúbenými nielen u hobtieck, ale aj u malých hobitov, čo pred Vojnou o Prsteň nebolo rozšírené. Mnohé mená boli odvodené od kvetov – napr. Astra, Nezábudka, Ruža, Hortenzia, Prvosienna, iné v sebe majú názvy stromov – napr. Buko, Hrabo, Jasenia, Smreko, Cezmína, Agáta. Je zaujímavé, že sa ujali aj viaceré mená s rovnakým významom. Napríklad kvetom ružou bola inspirovaná pekná kôpka pomerne často používaných mien – Ružena, Ruža, Rosan, Rosana, Rosamunda. Taktiež sú známe príklady mien, prevzatých z archaických alebo celkom cudzích jazykov, ktoré však známenajú opäť to isté. Dokazujú to napr. dvojice mien Primula – Prvosienna, Viola – Fialka. Niektoré, z pôvodne hobitských mien sú dodnes používané ľud'mi Piateho veku, napr. Severín, Zora, Eduard, Anežka, Amália. Podaktoré sa časom trochu pozmenili. Svetlomila na Svetlanu, Cypo na Cypriána, z Vavrína sa stal Vavrinec, Ruman a Rumana sa stali Romanom a Romanou.

Pozoruhodné je, že práve skrz hobiti národ nám dodnes ostal kúsok čaravného jazyka elfov v našom vlastnom kalendári. Ide o meno Eleonorá, ktoré nie je ničím iným, než pozmeneným menom Elanor (Prvou hobitkou pýšiacou sa týmto menom bola prvá dcéra Majstra Samveda.). Ďalšou inšpiráciou, i keď nie už tak veľkou, bol svet drahotkamov. Názvy niektorých drahých kameňov sa tak stali základmi pre mená ako Diamanta, Adamanta, Béryla, Bérylak, Perla či Zafíria. Najmä u hobtieck boli pomerne oblúbené.

O hobitskom menosloví sa môžeme každečo zaujímavé dočítať v spise, ktorý bol po Vojne o Prsteň pripísaný do Červenej knihy Západnej Marky. Krátky spis na tému „Staré slová a mená v Kraji“ napísal Chicholm a ide o jeden zo základných dokumentov dokazujúcich kultúru pribuznosť hobitov a ľudí s dôrazom na kultúru jazyka.

Dočitali ste tretiu časť seriálu o hobitskom kalendári. Chcem upozorniť, že ide čiste o fikciu, i keď obohatenú o tolkienovské reálne. S troškou odvahy by sa celý tento seriál, ktorý bude postupne uverejňovaný v ďalších Athelasoch, dal považovať za rozšírenie sveta J.R.R.Tolkiena, resp. za hlbšiu sondáž do danej problematiky. Zámerne teda v nasledujúcich textoch používam kurzívnu na vyznačenie reálí priamo spomenutých Tolkienom, kdežto ten zvyšok sú len moje vlastné úvahy.

Matúš „Loki“ Hyžný

3. MESIAC: JARN

1.	ALBÍN
2.	ANEŽKA
3.	BERYLA, BERYLAK
4.	KAZO
5.	FERUMBRAS
6.	RUDIGAR
7.	TOLMAN
8.	ADAMANTA
9.	FERNANDÍNA
10.	BANDOBRAS
11.	ANGELA, ANGELIKA
12.	GORBULAS
13.	FARAMIR
14.	MATILDA
15.	SVETLOMILA
16.	FLAMBARD
17.	LOBODA
18.	EDUARD
19.	POLO
20.	SMÉAGOL
21.	BILBO
22.	BINGO
23.	FASTOLF
24.	GUNDABALD
25.	MUKŠIKULA
26.	KUKLÍK
27.	PRIMULA
28.	RUŽA
29.	SARADAS
30.	OKRASA

ilustrácia: Matúš „Loki“ Hyžný

Do Tmy

Pocit je to veľmi zvláštny
zahryznúť sa do ľudskej kože.
Ty a tvoja krv ten pocit dás mi,
ten pocit zo mňa diabla spraviť môže.

Len pre čerstvú krv žijem,
tá mi nesmrteľnosť, život daruje.
Ked' z odhaleného hrdla pijem,
ten pocit so mnou čaruje.

Každodenná potreba
zahryznúť do tela svojho,
nič iné mi netreba,
ten pocit robi z krvi pána môjho.

Kráčam, na svoju obeť číham,
ked' tepnu uvidím, ked' krv zacitím.
Pred očami jasno mám, zážka dýcham,
ten pocit smädu opäť citím...

...do Tmy vyrážam!

ilustrácia: Matúš „Loki“ Hyžný

Ol'ga

Duše Šera

les je plný šepotu
mraziaci dych
plaziaci sa z večnosti
a mŕtvolne bledé tváre
pozorujú moju siluetu
ich ostré pazúry
snažia sa ju dostať

moje oči
poznajú ich strach
zo svetla
ale je polnoc
a ráno
je tak veľmi d'aleko

duchovia prekliateho lesa
prechádzajú
skrz franforce mojej mysele

Matúš „Loki“ Hyžný

Stromy Charizmy

Les – jeho temná krása
K sebe volá ma hlasom
Ktorý s vedomím hrá sa
Spriada mi kosti s mäsom

Plní moju prázdnosť
Tým chraštem a krikom
Ked' čujem sladkú notu
Kroky miera ku krikom

Vnáram sa medzi stromy
Telom i mysl'ou nahou
Však zaodejú ma ony
Charizmom im danou

Matúš „Loki“ Hyžný
/ na motívi rovnomennej poviedky
od Roberta Holdstocka /

O SPOLOČENSTVE

Spoločenstvo Tolkiena (ďalej len ST) je registrované združenie ľudí, fanov zaoberajúcich sa fantastikou a predovšetkým tému diel pána J. R. R. Tolkiena. Našou prvoradou snahou je združovať ľudí, ktorých Tolkienove diela zaujali rovnako väšnivo ako nás, a majú záujem stretnávať sa, či komunikovať s rovnakou krvnou skupinou. (V kruhu nášho druhu hovoríme takýmto ľuďom „Tolkien positive“.) Ďalšou našou snahou je zveľaďovať meno profesora Tolkiena, šírenie myšlienok a posolstiev jeho diela, ale tak isto osobne prispievať k dopĺňaniu informácií, ktoré by pomohli zodpovedať niektoré nejasné otázky. V rámci zbierania týchto informácií ST spolupracuje s inými záujmovými skupinami, či jednotlivcami (autormi, prekladateľmi, teoretikmi, výtvarníkmi) zo Slovenska, ako aj ďalšími spoločenstvami prevažne z Českej republiky. Mimo týchto prioritných aktivít sa ST podieľa na tvorbe rôznych verejných stretnutí ľudí zaoberajúcich sa fantastikou (conov), organizuje takéto stretnutia a podporuje myšlienku takýchto stretnutí svojou účasťou. Vyhlasuje tiež rôzne autorské súťaže na tolkienovskú tému, či už sa jedná o kreslenie alebo písanie, a následne propaguje najlepších autorov.

No a nakoniec sa ST snaží svojim členom poskytnúť jedinečnosť a kúzlo, ktoré určite pocítili pri čítaní Tolkienových kníh tým, že pre nich organizuje a vymýšľa rôzne stretnutia so zaujímavými ľuďmi, pártu, hry, výlety, vedomostné kvízy, ankety, atď. Ručne – stručne: TOTO je naša Stredozem.

ATHELAS – FANZIN OBČIANSKEHO ZDRUŽENIA SPOLOČENSTVO TOLKIENA (www.tolkien.sk)

Šéfredaktor: Matúš „Loki“ Hyžný (darkenemy@freemail.sk)

Pomocný redaktor: Matej „G“ Tejbush (p.t.tejo@stonline.sk)

NA VÝROBE MARCOVEHO ČÍSLA SA PODIELALI:

Design, úprava: Matúš „Loki“ Hyžný

Cover art: Matúš „Loki“ Hyžný

Ilustrácie: Eva „Eowyn“ Obertová, Matúš „Loki“ Hyžný

Autori článkov a básni: Atalante, Ján „Éruantalon“ Bakoš, Matej „Fingolfin“ Lupták, Matej „G“ Tejbush, Matúš „Loki“ Hyžný,

Natália „Númen“ Trejbalová, Ol'ga, Michal „Randir“ Šeberi, Michal „Shade“ Grečner,

Priateľ Athelasu: Dandymamka / ako podákovanie za technickú pomoc /